

tama. Enamik muidugi jääbki sellideks, meistriteks kasvavad ainult andekamad ja tahtejõulisemad.

Kuidas Eestis praegu katuseehitajate väljaõppe seisukord on? Katuseehitaja eriala on lõpuks olemas. Üritasime koostöös mõne kutsekooliga hakata õpetama konkreetset katuseehitajaid. Võttis kaks aastat aega, enne kui erinevad instantsid said aru, mis ja milleks need vajalikud on. Neid on kokku kolm eriala – esiteks lamekatuse, teiseks valtsplekk ehk katuseplekksepp ja kolmandaks viilkatus, kuhu alla läheb profiilplekk, katusekivi, eterniit, puitkatused. Nii ta on aastasadu olnud ja on, sõltumata riigist ja valitsemiskorrast.

Sellel sügisel hakatakse Haapsalus ja Tallinna Mehaanikakoolis katuseplekkseppi õpetama. Tallinna Ehituskoolis läheb käima lamekatuse eriala ja viilkatuse eriala. Viilkatuse eriala õpetatakse koos puussepaaga, 10% ajast on katuse- ja 90% puussepaõpe. Normaalne oleks tegelekult 60% katuse- ja 40% puussepaõpet.

Praegused tegijad on töö käigus isevoolu teed õppinud. Ei ole tööandjal kindlust ega tellijal. Mitu aastat võib minna, kui tuleb raskem objekt ja selgub, kas ta oskab seda tööd. Tase on masendav. Muidugi on erandeid!

Mida peaks tegema, et inimesed tahaksid neid erialasid minna õppima? Peab noortele erialasid tutvustama, samuti ühiskondlikku arvamust kujundama, et oma ala meister on ühiskonnas hinnatud ja väärtustatud. Head katuseplekksepad, samuti paraku ka paljud kehva tasemega tegijad teenivad 2000–3000 eurot kuus, kuid see on keeruline eriala, peab olema annet ja tahtejõudu. See on ka üks põhjus, miks Eestis kvaliteetseid materjale väga vähe paigaldatakse, sest see nõuab ka kvaliteetset paigaldust.

Saksamaal on täiesti normaalne, et ka tütarlapsed lähevad katusepaigaldust õppima. Mesidel on seda märgata, mitte küll väga palju, võib-olla 5%. Õmbleja oskustega inimestele sobib väga hästi katuseplekksepa eriala, seal peab samuti arvestama täpselt, kui palju materjali ja millisele lõikele kulub.

Ühiskonna suhtumine on vale, et kui lähed kutsekooli, siis oled rumal ja andetu. Mõnikord on see nagu häbiks tervele suguvõsale. Kutsekoolide häda kipub olema see, et üldharidus

”
Jälgima peaks seda, et projekti poleks kaubamärki sisse kirjutatud. See loob võimaluse korruptsiooniks.

on olematu, keskhariduse häda, et ei saa ametit. Mõned erialad on jällegi tasemel, on vaja vaid ressursi. Katuseplekitükke on näiteks kogu aeg uusi vaja. Meil kipub nii olema, et koolide majakarbid on uued ja suured, aga pole raha materjalideks ja õpetajatele palkadeks. Kõik on projektipõhine, projektid aga lühikesed. Ka see on katuste madala kvaliteedi üks põhjus.

Kui inimene ostab või laseb ehitada maja, siis kuidas saab ta vaadata, kas katus on kvaliteetne? Ta ei saagi seda teha. Ta ei ole selle eriala inimene ja seetõttu ebakompetentne. Abiks on “rahvapärinus”, kui tavaliselt kuuled, kes on teinud hästi. Aga suurema firma puhul võib olla, et kaks meest teevad küll hästi, aga kolmas ei oska. Siis ei tähenda ka suure firma nimi midagi. Euroopas on valdavalt väikesed katuseehitusfirmad, kus keskmiselt neli kuni kuus inimest moodustavad katusefirma. Lamekatusefirmad on küll suuremad ja seal on rohkem mahutööd.

Kuidas firmat otsides head tegijat hinnata? Kas on oluline, et ehitaja oleks võistlustel osalenud? Ei, üldse mitte. Küsimus on motivatsioonis, kas on tahe teha või ei ole tahtet. Võistlustel osalemine peaks olema kutsekoolide huvi, et näha, kuidas mujal ehitatakse, ja näidata ka ennast.

Oleme liidus jõudnud teha rahvuslikud katusestandardid: metallkatuse, eterniit, kivi. Lamekatusestandard saab selle aasta lõpus valmis. Standard on aga vabatahtlik, soovituslik. Tellija peaks leppima ehitajaga kokku, et teeme Eesti rahvusliku standardi järgi seda tööd. Ka järelevalve lähtub sellest. See võiks tagada kvaliteedi. Probleemiks on momendil, et see puudub vaid katusekatet, seda, mis allapoole jääb, seda need standardid ei käsitle. See on järgmine, millega me tegelema hakkame – aluskatuse standard, kuidas ja millised katuseroovid paigaldada, kuidas soojustus jne.

Missugust katusematerjali võiks laiemalt soovitada? Kvaliteetne on kõik, mis on hästi tehtud. Aga meil on ühiskonnas ülemineku-aeg: millele reklaami tehakse, seda ostetakse. Näiteks praegu peamiselt profiilplekk.

Igal materjalil oma kindlad omadused. Ka head materjali saab toota ebakvaliteetselt. Materjalivalikul on erinevad kriteeriumid. Mis ka

©Adam Mäek

- Rohkem kui 7000 ehitist üle maailma on ehitatud taladega Deltabeam
- Lihtne ja kiire karkassi ehitus
- Pikk sille - rohkem avatud ruumi
- Paindlik hoone põhiplaan kogu elutsükli vältel
- Säätav ehitise kõrgust – 10 korrust 9 asemel
- Lihtne paigaldada kütte-, ventilatsiooni- ja konditsioneerisüsteeme
- Kõrge tulepüsivus ilma lisakaitseta

PEIKKO EESTI OÜ
Kriidi 12
Tallinn, 11415, Harjumaa
Telefon: +372 60 742 86

www.peikko.ee
www.peikko.com

Peikko Group - Concrete Connections since 1965